

ת"פ 60188/02/22 - מדינת ישראל נגד מג'אד אלחמאמדה

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 60188-02-22 מדינת ישראל נ' אלחמאמדה (עציר)

לפני כבוד השופט עמית ציון קאפח

בעניין: מדינת ישראל

ע"י ב"כ עו"ד רוני מודריק

המאשימה

נגד

מג'אד אלחמאמדה (עציר)

ע"י ב"כ עו"ד דן באומן

הנאשם

הכרעת - דין

א. כתב האישום

כתב האישום מייחס לנאשם עבירת ניסיון שוד לפי סעיף 402(א) יחד עם סעיף 25 לחוק העונשין. התשל"ז-1977 (להלן: "**החוק**"), שתי עבירות של תקיפה הגורמת חבלה של ממש לפי סעיף 302 לחוק ועבירה של החזקת נכס חשוד כגנוב לפי סעיף 413 לחוק.

על פי עובדות כתב האישום, ביום 17.2.22, בשעה 12:15 או בסמוך לכך, שהתה ר.פ., ילידת 1943 (להלן: "**המתלוננת**") יחד עם נכדותיה בפארק הירקון בתל אביב (להלן: "**המקום**"). בשלב מסוים, התרחקו נכדותיה של המתלוננת מהמקום, ואילו המתלוננת נשארה לבדה כשהיא יושבת על כיסא ואוחזת בתיקה האישי, שבו, בין היתר, ארנק.

אותה עת, הגיע הנאשם אל המתלוננת כשהוא רכוב על אופניים בצבע ורוד החשודים כגנובים. אז, דחף הנאשם את המתלוננת וכתוצאה מכך היא נפלה מהכיסא עליו ישבה אל הקרקע.

בשלב זה, משך הנאשם את תיקה של המתלוננת, ניסה ליטול אותו ממנה, ולקח את ארנקה מתוכו. המתלוננת נאבקה בנאשם ותפסה בגלגלי האופניים שלו, והארנק נפל מידו של הנאשם. מעשיו אלו של הנאשם גרמו למתלוננת חבלה במוותניה ובירכה.

לאחר מכן, הנאשם ניסה להימלט מהמקום באמצעות האופניים, אולם ע.ב. ו-מ.ג. - עוברי אורח שהיו במקום וחזו במתרחש - הגיעו אל הנאשם על מנת לעכבו למנוע את בריחתו. הנאשם התנגד לעיכובו והחל מאבק ביניהם לבין הנאשם.

במהלך המאבק, תקף הנאשם את ע.ב. שלא כדין בכך שבעט בגופו ובראשו מספר פעמים, ירק עליו וקרע את חולצתו. כמו כן, תקף הנאשם את מ.ג. שלא כדין בכך שהכה אותו באמצעות אגרופיו, ובעט בו מספר פעמים. מעשיו אלו של הנאשם גרמו ל-ע.ב. שריטות על גופו ומכאוב, וכן גרמו ל-מ.ג. שריטות ומכאובים בגופו.

במעשיו המתוארים לעיל, הנאשם ניסה לבצע שוד, בכך שניסה לגנוב את התיק והארנק של המתלוננת, תוך שבעת המעשה ביצע מעשה אלימות כלפיה. כמו כן, תקף הנאשם את ע.ב. ו-מ.ג. שלא כדין וגרם להם חבלות של ממש, והחזיק באופניים החשודים כגנובים כאשר אין בידו להניח את דעתו של בית משפט שרכש את ההחזקה בהם כדין.

ב. גדר המחלוקת וטיעוני הצדדים

המתלוננת בת 79 ומצבה הרפואי אינו משופר. סברתי כי יש לעשות מאמץ לייתר את עדותה. ביום 11.7.22 הודיעו ב"כ הצדדים כי הגיעו להסכמה, כדלקמן:

"מקובל על הצדדים שבאירוע ביום 17.2.2022 המתלוננת ישבה בפארק הירקון על כסא, אדם ניגש אליה משך ממנה את התיק שלה בחוזקה עד שנפלה על הארץ. המתלוננת אחזה בגלגל האופניים של אותו אדם".

ברובד העובדתי יש לדון בסוגיית זהות אותו אדם לפי שהנאשם מכחיש כל קשר לאירוע. לדבריו, הוא לא רכב על אופניים ולא ניגש כלל אל המתלוננת. הוא הופתע שעה ששני עדי התביעה אשר העידו בפניו, קפצו עליו והחזיקו בו עד להגעת השוטרים. אשר לתקיפת שני העדים טען הסינגור כי הנאשם התגונן וקמה לו טענה של הגנה עצמית.

עוד הוסיף כי לא ניתן להרשיע הנאשם בעבירה של החזקת רכוש (אופניים) החשוד כגנוב, זאת משום שהנאשם לא נחקר על כך כלל בחקירתו הנגדית.

ב"כ הנאשם הוסיף וטען כי ככל שבית המשפט יקבע שהנאשם הוא המעורב באירוע עם המתלוננת, אזי יש להרשיעו בעבירה של תקיפה לשם גניבה על פי סעיף 381(א)(2) לחוק ולא בעבירה של ניסיון שוד כהגדרת עבירת השוד בסעיף 402 (א) לחוק.

התביעה סמכה ידיה על הראיות ועל הפסיקה. ב"כ הנאשם תמך יתדותיו אף הוא בראיות ובפסיקה.

ג. דיון והכרעה

1. תחילה אפתח ברובד העובדתי.

העד ע.ב. ישב על ספסל במקום בשעת צהריים כאשר שימת לבו הופנתה לפתע ל- 3 נשים צועקות הרצות לעברו. בה בעת הוא מבחין בנאשם אותו זיהה באולם, נאבק באשה מבוגרת הישובה על כסא פלסטיק.

הנאשם ניסה למשוך ממנה את התיק בו אחזה והיא אחזה בתיק עד אשר לבסוף נפלה. הנאשם התקדם לעבר העד אשר קפץ לעברו ואחז בו כדי שלא יברח. השניים נאבקו זה בזה והנאשם חבט בו, בעט בעורפו, שרט אותו במקומות שונים בגוף וירק עליו.

עוד ציין כי נעזר באדם נוסף והמשיך לאחוז בנאשם עד אשר הגיעו שוטרים למקום והוא מסר את הנאשם לידיהם.

אין מחלוקת כי האיש בו אחז העד עד לבוא השוטרים הוא הנאשם.

בחקירתו הנגדית ציין העד כי בשלב מסוים היה הנאשם עם אופניים.

העד הדגיש במענה לשאלתי כי ראה את מאבק המתלוננת בנאשם ואת נפילתה.

עד התביעה השני מ.ג., בן 16.5, רכב על אופניו בעקבות הנאשם אשר אף הוא היה רכוב על אופניים.

לדבריו, הבחין בנאשם ממרחק של סנטימטרים ספורים כשהוא תוקף את המתלוננת בכך שדחף אותה בבטנה, היא נפלה ארצה והוא משך את תיקה כשהיא מתנגדת. באותו שלב היא ונכדותיה החלו לזעוק. העד תפס את התיק מידי הנאשם, אחז ברגליו והפילו ארצה. לאחר מכן הצטרף אליו העד ע.ב. במהלך המאבק חבט בו הנאשם "מכות יבשות" אשר גרמו לו לשטפי דם פנימיים.

הנאשם והמתלוננת אחזו בתיק עד אשר המתלוננת נפלה והתיק נותר בידי הנאשם.

די באלה כדי לקשור את הנאשם למעשה. לא אדם זר עט על המתלוננת. הנאשם אינו הולך רגל אשר נקלע בטעות למקום האירוע ואחרים אחזו בו על לא עוול בכפו. הנאשם הגיע למקום עם אופניים, משך מהמתלוננת את תיק והיא נפלה ארצה ונחבלה (ראה תעודה רפואית ת/21). אין הדבר מעלה או מוריד אם הדף אותה ארצה קודם לכן או שנפלה אגב המאבק עמו על התיק.

בבחינת למעלה מן הדרוש יש לציין ראיות נוספות אשר הוגשו בהסכמה:

הודעת העדה ר.ג. מיום 18.2.22 (ת/2 א') - הבחינה ב"סבתא" עורכת שולחן לפיקניק. בחלוף 5 שניות שמעה צעקות וראתה אותה על הקרקע מתעמתת עם הידיים עם גבר. "הוא היה עליה". הוא קם לאופניים ועלה עליהם ובחור זר צעיר קפץ עליו. היא לקחה את אופני החשוד, אופניים וורודים.

את האירוע ראתה רק מהשלב בו האלמוני מנסה למשוך את התיק.

הודעת העדה א.ש. מיום 17.2.22 (ת/1) - ראתה זקנה יושבת בפיקניק. שמעה צעקות והבחינה בזקנה שרועה על האדמה, נאבקת בגבר ושניהם אוחזים באופניים. היא וחברתה ר.ג. צעקו עליו להניח לזקנה, הוא קם וגברים אחרים ניסו להשתלט עליו. הזקנה אמרה להם שהוא ניסה לגנוב לה את התיק ולא את האופניים.

2. המתווה נורמטיבי

האם עבירת ניסיון שוד או עבירה של תקיפה לשם גניבה?

הצדדים עמדו באריכות יחסית על סוגיה זו כאשר כל צד משתית טיעונו על פסיקה.

עבירת השוד מוגדרת כאמור בסעיף 402(א) לחוק :

" הגונב דבר ובשעת מעשה או בתוך לפניו או לאחריו מבצע או מאיים לבצע מעשה אלימות באדם או בנכס כדי להשיג את הדבר הנגנב או לעכבו אצלו או כדי למנוע התנגדות לגניבת הדבר או להתגבר עליה, הרי זה שוד "

בנדון זה יש להפנות תחילה לע"פ 5299/92 הררי נ' מדינת ישראל פ"ד מט (3), 485 (10.7.95).

המערער הורשע בעבירת שוד לפי סעיף 402(א) לחוק על יסוד העובדות הבאות: המתלוננת חזרה מקניות והחנתה את מכוניתה בחצר ביתה. משיצאה מהמכונית, הורידה את תיקה שהיה תלוי על כתפה והחזיקה בו תחת בית השחי. לפתע חשה שאדם חוטף את התיק מתחת לבית השחי. היא חשה משיכה מאחור. היא לא נפלה ולא נחבלה. "זה היה במשיכה חזקה". המערער נלכד ע"י עוברי אורח בסמוך למקום, תוך התגוששות אלימה.

טענתו המרכזית של המערער הייתה שלא הוכח יסוד האלימות, שהוא מרכיב ממרכיבי העבירה.

בית המשפט העליון דחה הערעור וקבע, בין השאר ובזיקה לעניינינו כדלקמן:

הנשיא שמגר-משיכה כוחנית, תלישה בכוח מהוות עבירת שוד. אמת המידה היא הכוחנות והסיכון לשלום הציבור העולה ממנה.

ההתגוששות האלימה עם השכן שעצר את המערער באה בגדרי הביטוי "בתכוף לאחריו" כאמור בסעיף ומהווה חלק בלתי נפרד מהשוד.

כב' השופט י. זמיר קבע כי ההתגוששות האלימה עם השכן שחש לעוצרו די בה כדי לקבוע שהמערער אשם בעבירת שוד.

כב' השופטת שטרסברג כהן קבעה כי בחטיפת התיק מתחת לבית השחי נתקיימו כלל רכיבי עבירת השוד לפי המבחנים שנקבעו בפסיקה: ההתנגדות, המודעות, האחיזה ומבחני העל שנקבעו ע"י הנשיא. כן הצטרפה לקביעות הנשיא והשופט זמיר כי האלימות שהופעלה ע"י המערער לאחר חטיפת התיק וכלפי השכן, מהווה כשלעצמה עבירת שוד.

יצוין כי בפסק דין זה נדרשו שלושת השופטים לצורך בחקיקת עבירת ביניים שבין גניבה לבין שוד. בשנת 1980 תוקן החוק והוספה העבירה של תקיפה כדי לגנוב כאמור בסעיף 381(א) (2) לחוק.

וזו לשון ס"ק (2) :

"התוקף חברו כדי לגנוב דבר"

חברי סג"נ כב' השופט ד"ר עודד מודריק בת"פ 14127-09-10 **מדינת ישראל נ' יחזקאל ואח' (5.11.11)** וחברתי כב' השופטת דנה מרשק מרום בת"פ 36250-07-14 **מדינת ישראל נ' אסמאוי (1.4.15)** עמדו על ההבדלים בין לשון סעיף עבירת השוד לבין לשון סעיף עבירת התקיפה לשם גניבה כאשר לכאורה יסודות שתי העבירות זהות. נקבע כי רכיב הגניבה הוא המקום את האבחנה בין שתי העבירות לפי שהוא המגבש את עבירת השוד בעוד שעבירת התקיפה לשם גניבה מתגבשת בשלב מוקדם מן הגניבה, קרי, בשעת התקיפה שתכליתה לאפשר הגניבה.

כללם של דברים כעולה מן הפסיקה-עוצמת אלימות, טיבה ואופייה היא היוצרת את האבחנה בין שתי העבירות.

בא כח הנאשם תלה יהבו בפסק דין אחר של בית המשפט העליון אשר זיכה מערער מעבירת שוד והמירה בעבירה של תקיפה לשם גניבה. נקבע כי לא ניתן היה לשלול כי חטיפת תיקה של המתלוננת נעשתה ללא נקיטת אמצעי אלימות כלשהו וכי לא הוכח שאובדן ההכרה של המתלוננת, מאוחר יותר, נבע מהפעלת אלימות ישירה כלפיה. (ע"פ 8757/06 **דבויב נ' מדינת ישראל (4.9.08)**). אין בפסק דין זה ניתוח של יסודות העבירות מזה ומזה כך שאין בו מה שהסניגור מבקש כי אמצא בפסק הדין. היפוכם של דברים: **בהכרעת דיני יש זיקה ישירה בין האלימות לבין הניסיון לגנוב את התיק.**

סוף דבר בסוגיה זו - לא נס ליחה של **הלכת הררי**. עוצמת האלימות במקרה זה הייתה **ממשית** הן כלפי המתלוננת הקשישה והן כלפי השניים שעצרו בעד הנאשם.

אני מרשיע אפוא את הנאשם בביצוע עבירה של ניסיון שוד לפי סעיף 402(א) לחוק בצירוף סעיף 25 לחוק.

3. לא מצאתי ממש בשתי טענות ההגנה האחרות: הגנה עצמית והעדר חקירה נגדית של הנאשם בשאלת האופניים החשודים כגנובים.

במאבקו בשניים שעצרו אותו גרם להם הנאשם חבלות ממש.

ב"כ הנאשם טוען כי קמה לנאשם הגנה מכח סעיף 34 י לחוק. זו לשון הסעיף:

"לא יישא אדם באחריות פלילית למעשה שהיה דרוש באופן מיידי כדי להדוף תקיפה שלא כדין שנשקפה ממנה סכנה מוחשית של פגיעה בחייו, בחירותו, בגופו או ברכושו, שלו או של זולתו; **ואולם, אין אדם פועל תוך הגנה עצמית מקום שהביא בהתנהגותו הפסולה לתקיפה תוך שהוא צופה מראש את אפשרות התפתחות הדברים.**"

הנאשם הביא בהתנהגותו הפסולה לצורך לעצור בעדו בכח, לבל יימלט מהמקום. על כן, אין לו להלין אלא על עצמו בלבד.

כך הם פני הדברים אשר להיות האופניים חשודים כגנובים. הנאשם הרחיק עצמו באדיקות מהאופניים ועל כן לא היה טעם של ממש בחקירתו הנגדית בסוגיה זו.

סוף דבר - אני מרשיע הנאשם בכל העבירות המיוחסות לו בכתב האישום.

ניתנה היום, כ"ה תמוז תשפ"ב, 24 יולי 2022, במעמד הצדדים.